

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

7-maxsus
son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

**IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI**

№ 5/7 (5) - 2025

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent;

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori;

Xolikulov Axmadjon Boymahammadovich – tarix fanlari doktori;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent;

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b.;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdulkaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b.;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Xayitov Xushvaqt Saporbayevich – yuridik fanlar doktori, professor;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;
Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;
Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent;
Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor;
Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD);
Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent;
Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;
Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori;
Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor;
Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor;
Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori;
Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor;
Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;
Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;
Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori;
Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD);
Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;
Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor
Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;
Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;
Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD).

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;
Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;
Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;
Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil: scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

Izzatullayev Bobirjon Izzatullayevich

XALQARO MUNOSABATLARDA RAQAMLI DIPLOMATIYANI TADQIQ ETISHNING ILMIIY-NAZARIY ASOSLARI	10-14
--	-------

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Mannopova Elzara Toraxanovna

HR TRANSFORMATION: COMPARATIVE ANALYSIS OF DEVELOPED AND DEVELOPING ECONOMIES CANADA AND UZBEKISTAN	15-21
--	-------

Загребельская Милена Владимировна

РАЗВИТИЕ ПРЕДИКТИВНОГО ПЛАНИРОВАНИЯ В СИСТЕМЕ МАТЕРИАЛЬНО- ТЕХНИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ НЕФТЕГАЗОВОГО КОМПЛЕКСА: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ, АДАПТИВНЫЕ И ЦИФРОВЫЕ ДРАЙВЕРЫ УСТОЙЧИВОСТИ	22-31
--	-------

Dr. Abror Kucharov and Dr. Jyoti Meshram

SECTORAL ANALYSIS OF INDIAN INVESTMENT IN UZBEKISTAN	32-42
--	-------

Суюнова Зухра

РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА И АУДИТА ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ В КОРПОРАТИВНОМ УПРАВЛЕНИИ	43-49
--	-------

Суюнова Фотима, Суюнова Саодат

ТУРИСТИЧЕСКИЙ ПОТЕНЦИАЛ УЗБЕКИСТАНА: ТРЕНДЫ, ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ	50-62
--	-------

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Xudoyqulov Yo'lchi Azamqulovich

HARBIY TADQIQOTCHI FAOLIYATIDA FANLARARO YONDASHUVLARDAN FOYDALANISH ZARURATI	63-69
--	-------

Majitov Maxmud

G'ARB FALSAFASIDA SHAXS HAQIDAGI FALSAFIY FIKRLAR TADQIQI	70-76
---	-------

Latipov Sardor Shavkatovich

JAMIYATDA KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISHNING IJTIMOYIY ASOSLARI VA AMALGA OSHIRISH SHAKLLARI	77-81
--	-------

Ibraximova Dilorom Saloydinovna

HUQUQSHUNOS AXLOQIY MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING IJTIMOIY ZARURIYATI	82-87
--	-------

Xolmirzaev Nodirjon Nizomjonovich

JADID MAKTABLARINING O'QITISH TIZIMI VA PEDAGOGIK MEROSI	88-91
--	-------

Muslimov Sherzod Akbarovich

ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBURNING "BOBURNOMA" ASARIDA INSON VA OILA MUAMMOSI	92-96
---	-------

Jantayev Maksud Ibragimovich
AL-XORAZMIYNING ILMIY TADQIQOT HAQIDAGI QARASHLARINING
DOLZARBLIGI VA AHAMIYATI 97-101

Qosnazarova Palzada
TURKISTONDA JADIDCHILIK HARAKATI VA TA'LIM-TARBIYA, ADABIYOT
MASALALARINING IJTIMOY-FALSAFIY ASOSLARI 102-106

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Xasanova Sohibjamol Soatmurod qizi
TILNING KOGNITIV FUNKSIYASI VA AXLOQIY-BAHOLASH
(YAXSHILIK/YOMONLIK) KATEGORIYALARINING KONSEPTUAL SHAKLLANISHI 107-110

Burxonova Go'yoxon G'ulomovna
TIBBIYOT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA LOTIN TILI VA TIBBIY
TERMINOLOGIYANI SAMARALI O'QITISH USHLUBLARI 111-115

Raxmonova Dildora Mirzakarimovna
JADID ADIBI – TO'LAGAN XO'JAMYOROV (TAVALLO) BADIY
PUBLITSISTIKASINING TIL VA USLUBI TAHLILI 116-122

Yuldasheva Ruxshona Rustamjon qizi
INGLIZ TILIDAGI OTLI KOLLOKATSIYALARNING LISONIY MODELLARI
VA ULARNING O'ZBEK TILIGA TARJIMA JARAYONIDAGI ADEKVATLIK
MUAMMOLARI 123-126

Xolmurotova Gulnora
ERKIN A'ZAMNING "OTOYINING TUG'ILGAN YILI" QISSASIDA USTOZ OBRAZI
BADIY TALQINI 127-132

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Kadirova Moxigul Xamitovna
SURISHTIRUVNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI 133-138

Xidoyatov Baxtiyar Batirovich
O'ZBEKISTON JINOYAT PROTSESSIDA SUDGA QADAR ISH YURITISHNING
RIVOJLANISH TARIXI 139-147

Давронов Атобек Равшанович
УЧАСТИЕ СПЕЦИАЛИСТА В ОБЛАСТИ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ
В СЛЕДСТВЕННЫХ ДЕЙСТВИЯХ ПО УГОЛОВНЫМ ДЕЛАМ 148-155

Alishayev Sobir Tursunboyevich
JINOYAT ISHLARI BO'YICHA SUDLOVGA TEGISHLILIKNI ANIQ
BELGILASHNING HUQUQIY VA AMALIY AHAMIYATI 156-161

Mamatmurodov Farrux
THE UNIQUENESS OF THE SUKUK FINANCIAL INSTRUMENT.
THEORETICAL ANALYSIS OF THE UNIQUE SIMILARITIES
AND DIFFERENCES BETWEEN SUKUK AND BONDS 162-168

Худайбергенов Бахрам, Эгамбердиев Ферузбек
ПОДАЧА ЖАЛОБ И РАССМОТРЕНИЕ ИХ СЛЕДСТВЕННЫМ СУДЬЕЙ
НА ДОСУДЕБНОЙ СТАДИИ УГОЛОВНОГО ПРОЦЕССА 169-180

<i>Хайдарова Хилола Анваровна</i> ЮРИДИЧЕСКАЯ ПРИРОДА ЗАВЕЩАНИЯ КАК ОСНОВНОГО СПОСОБА РАСПОРЯЖЕНИЯ НАСЛЕДСТВЕННЫМИ ПРАВАМИ	181-186
<i>Normatov Ermatat</i> SHAHAR AHOLISINING ATROF-MUHITNI MUHOFAZA QILISHDAGI HUQUQLARI VA MAJBURIYATLARI	187-196
<i>Abdurasulova Xadichaxon Ravshanbek qizi</i> MEHNAT QONUNCHILIGINI BUZISH BILAN BOG'LIQ JINOYAT QONUNI NORMALARINING RIVOJLANISH TARIXI	197-205
<i>Hazratov Mexriddin Faxriddin o'g'li</i> THE CONCEPT OF DIGITAL SERVICES AS AN OBJECT OF CIVIL LAW RELATIONS	206-210
<i>Mamataliyeva Shahnoza Xushmamat qizi</i> ISHNI SUDGA QADAR YURITISH BOSQICHIDA JINOYAT PROTSESSI ISHTIROKCHILARINING XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	211-218
<i>Abduazizov Doniyor Baxtiyor o'g'li</i> USTUN MUZOKARA KUCHI VA UNING SUISTE'MOLLIK SHAKLLARI: GERMANIYA, YAPONIYA VA JANUBIY KOREYA AMALIYOTINING QIYOSIY TAHLILI	219-228
<i>Uralov Sarbon Sardorovich</i> AXBOROT TEXNOLOGIYALARI ORQALI SODIR ETILAYOTGAN FIRIBGARLIK JINOYATLARI TAHLILI	229-236
<i>Abdurashidov Abdurauf Abdurashidovich</i> VOYAGA YETMAGANLAR TOMONIDAN SODIR ETILGAN BEZORILIK JINOYATLARINING XUSUSIYATLARI	237-243
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Rashidov Anvarjon Sharipovich</i> BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARI METODIKASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI	244-248
<i>Maydonova Saboxat Sadulloyevna</i> O'QUVCHILARNING KITOBXONLIKKA BO'LGAN QIZIQISHINI OSHIRISHDA OILA VA MAKTAB O'RTASIDAGI HAMKORLIKNING INNOVATSION USULLARI	249-253
<i>Jo'rayeva Zarifa Oltinboy qizi</i> JISMONIY TARBIYA DARSLARINI TASHKIL ETISHDA DAM OLISH DAQIQALARI VA PAUZALARI	254-259
<i>Kulidjanova Yulduzxon Inomjon qizi</i> AKADEMIK LITSEYLARDA ZAMONAVIY RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR IMKONIYATLARIDAN FOYDALANISH ("INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI" FANI MISOLIDA)	260-267
<i>Нажметдинова Наргиза Сайфетдиновна</i> ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ГОТОВНОСТЬ К ЭПОХЕ ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА: АНАЛИЗ КОМПЕТЕНЦИЙ УЧИТЕЛЕЙ ИНФОРМАТИКИ И ПЕРСПЕКТИВЫ ИХ РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	268-277
<i>Haqberdiyev Baxtiyor, Ismog'ilova Madinabonu, Ro'ziqulova E'zoza</i> INTERYER DIZAYNIDA RANGLAR PSIXOLOGIYASI	278-282

Kutliyeva Feruzaxon Yusupovna

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARI KOMPETENTLIGINI

TAKOMILLASHTIRISH BO'YICHA ILG'OR XORIJIY TAJRIBA TAHLILI 283-289

Received: 4 August 2025
Accepted: 10 August 2025
Published: 30 August 2025

Article / Original Paper

FEATURES OF HOOLIGANISM COMMITTED BY MINORS

ABDURASHIDOV Abdurauf Abdurashidovich

Lecturer at the Department of Criminal Procedure Law
Tashkent State University of Law

Abstract. This article analyzes the legal and criminological characteristics of hooliganism committed by minors. Within the scope of the study, the socio-economic and psycho-emotional causes of this type of crime are examined, as well as the psychological features of juvenile offenders. The article analyzes the elements of such crimes based on current legislation and emphasizes the theoretical and practical importance of distinguishing between crimes and administrative offenses.

Statistical data on cases of hooliganism committed by minors in the Republic of Uzbekistan are reviewed. International experience in the prevention of such crimes is studied, and practical recommendations are proposed to increase the effectiveness of preventive work among minors. These include enhancing the educational role of schools, families, and community institutions (neighborhood).

Keywords: minors, hooliganism, crime, criminology, prevention, legal responsibility, psycho-emotional causes.

VOYAGA YETMAGANLAR TOMONIDAN SODIR ETILGAN BEZORILIK JINOYATLARINING XUSUSIYATLARI

Abdurashidov Abdurauf Abdurashidovich

Toshkent davlat yuridik universiteti
Jinoyat-protsessual huquqi kafedrası o'qituvchisi
e-mail: abdurashidovabdurauf1991@gmail.com

Annotatsiya. Mazkur maqolada voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan bezorilik jinoyatlarining huquqiy va kriminologik xususiyatlari tahlil qilinadi. Tadqiqot doirasida ushbu jinoyat turining ijtimoiy-iqtisodiy va psixoeotsional sabablari, shuningdek, voyaga yetmagan jinoyatchilarning psixologik xususiyatlari o'rganiladi. Mazkur toifadagi jinoyatlar tarkibining alomatlarini amaldagi qonunchilik asosida tahlil qilib, jinoyat va huquqbuzarlik o'rtasidagi chegarani belgilashning nazariy-amaliy ahamiyatini ko'rsatadi.

Maqolada O'zbekiston Respublikasida voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan bezorilik jinoyatining statistik ma'lumotlari tahlil qilinib, mazkur jinoyatni oldini olish bo'yicha xalqaro tajriba o'rganilib, voyaga yetmaganlar o'rtasida profilaktik ishlar samaradorligini oshirish, ta'lim muassasalari, oila va mahalla institutlarining tarbiyaviy funksiyalarini kuchaytirishga doir amaliy taklif va tavsiyalar ilgari suriladi.

Kalit so'zlar: voyaga yetmaganlar, bezorilik, jinoyatchilik, kriminologiya, profilaktika, huquqiy javobgarlik, psixoeotsional sabablar.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5SI7Y2025N34>

Kirish. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi PF-60-sonli Farmoni bilan "2022 — 2026-yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" davlat dasturi tasdiqlandi. Ushbu dasturning 16-maqsadi sifatida – jamoat xavfsizligini ta'minlash, huquqbuzarliklarning sodir etilishiga sabab bo'lgan shart-sharoitlarni o'z vaqtida aniqlash va bartaraf etishning samarali tizimini yaratish belgilandi.[1; 1-b].

Shuningdek, ushbu maqsadning ustuvor vazifasi sifatida huquqbuzarliklarning oldini olish tizimini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish ham belgilandi. Shu kungacha davlat dasturida belgilangan maqsadga erishdikmi?! Ushbu savolga biz O'zbekiston Respublikasida voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan bezorilik jinoyatlarining xususiyatlarini ilmiy tomondan o'rgangan holda taklif va tavsiyalar ishlab chiqamiz.

Voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan bezorilik jinoyatlarining xususiyatlariga to'xtatilishdan oldin. O'zbekiston Respublikasida voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan bezorilik jinoyatlarining statistikasini tahlil qilsak.

O'zbekiston Respublikasida voyaga yetmaganlar tomonidan bezorilik jinoyatlarini sodir etilishi (2021-2024-yillar yanvar-dekabr oylari uchun) quyidagi raqamlarda o'z aksini topgan.

Xususan, 2021-yilda 239 ta, 2022-yilda 284 ta, 2023-yilda 453 ta, 2024-yilda 356 ta.[2; 1-2 b.]

Shuningdek, kriminolog olimlarning bu boradagi fikrlarini ko'rib chiqamiz. Xususan, M.X.Rustambayevning fikricha bezorilik jinoyatlari, o'z xususiyatiga ko'ra, jamiyat va uning tinchligiga raxna soladigan jinoyatdir. Bezorilik qilib jamoat tartibini buzish orqali shaxsga ozor berish har qanday holatda ham yuzaga kelishi mumkinligini ta'kidlaydi.[3; 257-b.].

Bundan tashqari, "bezori shaxsi" shartli tushuncha bo'lsada, ushbu shartlilik bunday shaxsni alohida o'rganishni istisno qilmaydi. Mazkur masalada eng muhim jihat – shaxsning o'ziga xosligi, jinoiy xulq-atvori va turmush tarzining o'ziga xos xususiyatlari hisoblanadi. V.N. Kudryavsev insonning alohida ijtimoiy toifasi sifatida bezori shaxsi jinoiy shakldagi xulq-atvorning o'ziga xosligi bilan bevosita bog'liqligini, u deviant xulq-atvorning har qanday boshqa shakldan o'zining ijtimoiy xavfliligi bilan sifat jihatdan ajralib turishini doimo yodda tutish lozim, deb hisoblaydi.[4; 6-9 b.].

Shuningdek, D.Karaketovanning fikriga ko'ra, agar bezorilikning o'ziga xos ko'rinishlarini nazarda tutsa, bunday motivlar bor deb faraz qilinishini, bezorilikning o'ziga xos xususiyatlarini ochib berish orqali bezorilar jinoiy xulq – atvori motivining o'ziga xos xususiyatlarini aniqlash ham mumkin bo'ladi deb ta'kidlaydi.

Bezorilikning ko'pchilik motivlari mutlaq, o'ziga xos bo'lmasligi va boshqa harakatlarni ham keltirib chiqarishi mumkinligini, ammo maqsadni tanlash va maqsadga erishish vositalari shaxsning xususiyatlari bilan bevosita bog'liqligini, har bir shaxsning individual xususiyatga egaligi inobatga olinsa, jinoiy xulq-atvor mexanizmi turli tuman va keng ko'rinishga ega degan xulosa shakllanadi degan fikrni ilgari suradi.[5; 152-153 b.].

Yuqoridagi olimlarning fikrlaridan kelib chiqib, biz ham voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan bezorilik jinoyatining qanday xususiyatlari borligini ko'rib chiqamiz.

Bizning fikrimizcha, bezorilik jinoyatining **3 ta** asosiy xususiyatlari bo'lib, bularga:

- **ijtimoiy-axloqiy, jinoiy-huquqiy** va **kriminologik** xususiyatlari kiradi.

- **ijtimoiy-axloqiy xususiyati** – jamiyatda yurish-turish qoidalarini qasddan mensimaslik, o'z mazmuniga ko'ra umum e'tirof etgan axloq qoidalarini namoyishkorona mensimaslikda ifodalanuvchi o'taketgan behayolik bilan, ommaviy tadbirlar o'tkazilayotgan vaqtda sodir etish.

- **jinoiy-huquqiy xususiyati** – urish – do'pposlash, badanga yengil shikast yetkazish, badanga o'rtacha og'ir shikast yetkazib, yoki o'zganing mulkiga shikast yetkazish yoxud nobud qilish ancha zarar yetkazish bilan bog'liq holda sodir etilishi, sovuq qurol yoki kishining sog'lig'i uchun amalda shikast yetkazishi mumkin bo'lgan narsalarni (qurol sifatida) namoyish qilib,

ularni qo'llash bilan qo'rqitib yoxud qo'llab, ko'p miqdorda zarar yetkazib, birovning mulkini nobud qilib yoki unga shikast yetkazib sodir etilgan bo'lsa, jamoat tartibini saqlash vazifasini bajarib turgan hokimiyat vakili yoki jamoatchilik vakiliga yoxud bezorilik harakatlarining oldini olish chorasini ko'rgan boshqa fuqarolarga qarshilik ko'rsatib sodir etish.

- **kriminologik xususiyati** – bir guruh shaxslar tomonidan, yosh bola, qariya, nogironligi bo'lgan shaxs yoki o'z ahvoldagi shaxslarni xo'rlab, takroran yoki xavfli retsivist tomonidan sodir etilishi bezorilik jinoyatlarining xususiyatlari sifatida qaraymiz.

Bezorilik jinoyatining ijtimoiy – axloqiy xususiyatini kengroq ko'rib chiqsak. Jamiyatda tinchlik, xavfsizlik va aholi farovonligiga tahdid solish. Ushbu jinoyatni sodir etish orqali jamiyatda noqulay muhit yaratish, jamiyatda umumiy qabul qilingan axloqiy me'yorlar, masalan, insonlar bir-birini hurmat qilish, bir-birini qo'llab-quvvatlash kabi qadriyatlarga qarshi harakatlar sodir etish. Bu jinoyat turi insonning o'z harakatlari uchun mas'uliyat hissini yo'qotganligini ko'rsatadi, ya'ni shaxs atrofdagilarni bezovta qilish, ularning tinchligiga aralashish orqali o'z manfaatlarini qondirishga harakat qiladi. Bezorilik jinoyatlari jamiyatdagi insonlararo axloqiy munosabatlarning buzilishiga, qarama-qarshiliklarga sabab bo'ladi.

Shuningdek, jinoiy-huquqiy xususiyatiga to'xtaladigan bo'lsak, O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksiga ko'ra, urish-do'pposlash, badanga yengil shikast yetkazish, badanga o'rtacha og'ir shikast yetkazish, yoki o'zganing mulkiga shikast yetkazish yoxud nobud qilish ancha zarar yetkazish bilan bog'liq holda sodir etilishi, sovuq qurol yoki kishining sog'lig'i uchun amalda shikast yetkazishi mumkin bo'lgan narsalarni (qurol sifatida) namoyish qilib, ularni qo'llash bilan qo'rqitib yoxud qo'llab, ko'p miqdorda zarar yetkazib, birovning mulkini nobud qilib yoki unga shikast yetkazib sodir etilgan bo'lsa, jamoat tartibini saqlash vazifasini bajarib turgan hokimiyat vakili yoki jamoatchilik vakiliga yoxud bezorilik harakatlarining oldini olish chorasini ko'rgan boshqa fuqarolarga qarshilik ko'rsatib sodir etish jinoyat deb topiladi.

Bundan tashqari, kriminologik xususiyati deganda? Biz O'zbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksidagi bir guruh shaxslar tomonidan, yosh bola, qariya, nogironligi bo'lgan shaxs yoki o'z ahvoldagi shaxslarni xo'rlab, takroran yoki xavfli retsivist tomonidan sodir etilishi bezorilik jinoyatlarining xususiyatlari sifatida qaraymiz va buning sababi sifatida voyaga yetmaganlarning oilasidagi nosog'lom muhit, tashqi salbiy muhit, psixologik, ta'lim darajasining pastligi kriminologik xususiyatini belgilab beradi.

Bundan tashqari, ushbu jinoyatning ijtimoiy-iqtisodiy sabablarini o'rganib chiqamiz.

- **Oilaviy muhit va nazorat yetishmasligi** – Oila bola shaxsiyatining shakllanishida asosiy ijtimoiy institut hisoblanadi! Zo'ravonlikka moyil, nazorati zaif bo'lgan oila muhiti bolaning og'riqli yoki deviant xulq-atvoriga sabab bo'lishi mumkin. Shuningdek, ajrashgan otalar, iqtisodiy qiyinchiliklar, alkogolizm yoki narkomaniya bilan bog'liq muhitda o'sgan bolalarda bezorilikka moyillik yuzaga keladi.

- **Ijtimoiy tengsizlik va kambag'allik** – Qashshoqlik, ishsizlik, ta'lim sifatining pastligi va ijtimoiy adolatsizlik yoshlar o'rtasida norozilik, agressiya va jamiyatga nisbatan salbiy munosabat uyg'otishi mumkin bo'lgan sabab. Bunday holatlarda yoshlar o'zini namoyon qilish, "avtoritet-jinoiy muhitda nufuzli shaxsga aylanish" maqsadida bezorilikka yo'l qo'yishi mumkin.

Shuningdek, yana bir muhim sabablardan biri bu – **mahalla va muhit ta'siri** voyaga yetmaganlarning yashash hududida jinoyatchi guruhlar, kattalarning zo'ravonlikka moyilligi,

nazoratsizlik kabi omillar ularda bezorilik yoki boshqa jinoyatlarni sodir etishga moyillikni kuchaytiradi. Jinoiy muhitda oʻsgan bolalar uchun zoʻravonlik va bezorilik ular uchun odatiy hol sifatida qabul qiladi.

Mazkur jinoyatni sodir etishda voyaga yetmagan bolalarning **psixoemotsional sababini** ham oʻrganib chiqish lozim. Emotsional beqarorlik va agressiya – voyaga yetmaganlarda hissiy barqarorlik toʻliq shakllanmagan boʻlib, ularda qoʻrquv, nafrat, izolyatsiya hissi, agressiya va haddan tashqari impulsivlik yuzaga kelishi mumkin. Emotsional yetishmovchilik, oila aʼzolarining mehirsizligi, inqirozli vaziyatlar (tahqirlanish, tahdid, kamsitilish) ularni zoʻravonlik bilan **“oʻzini himoya qilish”**ga olib keladi.

Shaxsning toʻliq shakllanmaganligi, oʻzini anglash va nazorat qilish qobiliyati yetarli darajada emasligi, javobgarlik hissi zaifligi, oʻz-oʻzini boshqara olmaslik voyaga yetmaganlar orasida jinoiy xulqni yuzaga keltiradi.

Yana bir sabab sifatida – **Rollik identifikatsiya muammolarini koʻrishimiz mumkin.** Yaʼni oʻspirinlar oʻsish davrida oʻz shaxsini topish, ijtimoiy rolini belgilashga intiladi. Agar ijobiy namuna topilmasa, ular salbiy obrazlar (bezori, jinoyatchi, qoʻrquv soluvchi) orqali oʻzini namoyon qilishga harakat qilishadi.

Bundan tashqari, bezorilik jinoyatni sodir etgan voyaga yetmaganlarning psixologik xususiyatlarini ham koʻrib chiqamiz.

Voyaga yetmagan jinoyatchilarning bir nechta psixologik xususiyatlari boʻlib, bularga impulsivlik, agressivlik, empatiya yetishmasligi, liderlikka intilish, ijtimoiy normalarga nisbatan beeʼtiborlik.

Ushbu xususiyatlar yaʼni, Impulsivlik – harakatlarini oʻylamasdan amalga oshirish, oqibatini oʻylamaslik. Agressivlik – jismoniy yoki ogʻzaki zoʻravonlikka moyillik. Empatiya yetishmasligi – boshqalarning holatini tushunishda qiynalish. Liderlikka intilish – tengdoshlar orasida nufuz qozonish uchun jinoiy xatti-harakatlarni sodir etish. Ijtimoiy normalarga nisbatan beeʼtiborlik – qonunlarga, odob-axloq va jamiyat talablariga bepisandlik bilan qarash va befarqliklar kabi xususiyatlarni oʻz ichiga oladi.

Voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan bezorilik jinoyati va huquqbuzarlik oʻrtasidagi chegarani nazariy-amaliy jihatdan koʻrib chiqamiz.

Oʻzbekiston Respublikasi Jinoyat kodeksining 277-moddasida Bezorilik, yaʼni jamiyatda yurish-turish qoidalarini qasddan mensimaslik, urish-doʻpposlash, badanga yengil shikast yetkazish yoki oʻzganing mulkiga shikast yetkazish yoxud nobud qilish ancha zarar yetkazish bilan bogʻliq holda sodir etilishi jinoyat deb baholanadi.

Nazariy jihatdan jinoyat va huquqbuzarlik oʻrtasidagi farqlash – huquq normalarini toʻgʻri kvalifikatsiya qilish imkonini beradi. Shaxsning ijtimoiy xavflilik darajasi – jinoyat va huquqbuzarlik oʻrtasidagi chegarani belgilashda muhim. Shaxsning motivi va maqsadi, xatti-harakatining darajasi, jamiyat uchun xavf darajasi, yetkazilgan zararining miqdori asosida baholanadi.

Tergov organlari tomonidan mazkur huquqbuzarlikni jinoyat yoki jinoyatni huquqbuzarlik sifatida baholab, notoʻgʻri kvalifikatsiya qilinishi voyaga yetmagan shaxsning huquqlarini buzilishiga va jamiyatda qonuniylik, odillik prinsipining buzilishiga olib keladi.

Shuningdek, jinoyat va huquqbuzarlik oʻrtasidagi farqlashni amaliy jihatiga ham toʻxtalib oʻtsak. Sud va huquqni muhofaza qiluvchi organlar uchun meʼyor – voyaga yetmaganlarning hayotiy tajribasi va psixologik barqarorlikka ega boʻlmaganligi sababli,

ularning xatti-harakatlariga huquqiy baho berishda bahsli vaziyatlarga sabab bo'ladi. Ilmiy asoslangan va qonunda belgilangan chegara huquqbuzarlik va jinoyatni to'g'ri huquqiy baholashda sudya va tergovchilarga yordam beradi.

Bezorilik jinoyatini sodir etgan voyaga yetmagan shaxslarni kelgusida jinoyat sodir etishini oldini olish, uni qayta tarbiyalash maqsadida tarbiyaviy va profilaktik ta'sirlarni qo'llash, shaxsning qilmishini to'g'ri baholash unga nisbatan samarali tarbiyaviy choralarni ko'rish muhim amaliy jihatlardan biridir.

Voyaga yetmaganlar o'rtasida mazkur jinoyatni oldini olish bo'yicha xalqaro tajribani o'rganish orqali profilaktik ishlar samaradorligini oshirish uchun takliflar ishlab chiqish zarur.

Masalan, mazkur yo'nalishda Amerika Qo'shma Shtatlarining o'ziga xos tizim va ilg'or tajribaga ega davlat hisoblanadi. Mazkur davlatda voyaga yetmaganlar jinoyatchiligining oldini olishga qaratilgan o'ziga xos normativ baza shakllantirilgan bo'lib, bu borada AQSHning "Voyaga yetmaganlar huquqbuzarliklari profilaktikasi va sudlovi to'g'risida"gi Qonunini aytib o'tish maqsadga muvofiq deb o'ylaymiz. Chunki AQSHda voyaga yetmaganlar huquqlarini kafolatlashga oid qonunlarning kodifikatsiya qilinganligi bu boradagi masalaga davlatning aniq pozitsiyasi mavjudligini yaqqol ko'rsatadi.

Xususan, Voyaga yetmaganlar huquqbuzarliklari to'g'risidagi federal kodeksda. Voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan jinoyat va huquqbuzarliklarni sud tartibida hal etish mexanizmlari belgilab qo'yilgan. A.B.Guseynovning ta'kidlashicha AQSHning Florida shtati huquqni muhofaza qilish idoralari tomonidan ishlab chiqilgan va ko'pgina davlat va xususiy maktablarda joriy qilingan yuridik ta'lim dasturi diqqatga sazovordir. 7-8-sinf o'quvchilari uchun mo'ljallangan ushbu dasturning maqsadi – voyaga etmaganlarni jamiyatdagi mavjud qadriyatlar tizimi, jinoyat huquqi asoslari va fuqaroning burchlari bilan tanishtirish, shuningdek, huquqbuzarlarni nima kutayotgani haqida g'oyalarni shakllantirishdan iborat.

AQSHning yuqori urbanizatsiyalashgan shaharlari qatorida uchinchi o'rinni egallovchi Virjiniya-Bich shahrida politsiya departamenti asosiy e'tiborni voyaga yetmaganlar jinoyatchiligining oldini olish, bolalar va o'smirlar bilan ishlash muammosiga qaratadi. Yosh avlodni tarbiyalashga bo'lgan e'tiborni kuchaytirish uchun quyidagi dasturdan foydalanib kelinmoqda. Jumladan, boshlang'ich maktab o'quvchilari uchun mo'ljallangan o'quv kursi bo'lib, unda bolalar huquqni muhofaza qiluvchi organlarning asosiy vazifalari, fuqarolarning huquq va majburiyatlari bilan, shuningdek, shaxsiy va kollektiv xavfsizlikni ta'minlash choralari bilan tanishtiriladi. Kurs 4-sinf o'quvchilari uchun mo'ljallangan bo'lib, o'zida qonun va jinoyatchilik, yashash joyining xavfsizligi, maishiy o'g'irliklar, vandalizm va shaxsiy xavfsizlik mavzularini o'z ichiga olgan. Kurs oxirida o'tilgan mavzularning o'zlashtirilganligi tekshiriladi va barcha bolalarga maxsus guvohnoma va ko'krak nishonlari taqdim etiladi. O'quv kursi 45 daqiqadan davom etadigan 6 mashg'ulotdan iborat. Mashg'ulotlar 3 hafta davomida pedagogik mahoratga ega bo'lgan politsiya xodimlari tomonidan olib boriladi. Politsiya xodimlari dars mashg'ulotlarida albatta xizmat kiyimida bo'lishlari shart.

Bu, albatta ijobiy axloqiy-ruhiy ta'sir ko'rsatishga muhim sharoit yaratadi. Chunki, aynan boshlang'ich sinf o'quvchilarida noodatiy ravishda ta'sirchanlikning yuqoriligi va mustaqil bo'lishga intilish kuzatiladi. O'quv materiali o'quvchilarning yosh xususiyatlaridan kelib chiqib tuzilgan bo'lib, o'qitish jarayonida o'yinlardan va qisqa metrajli filmlardan keng foydalaniladi.

Dastur yaratuvchilarining fikricha, bolani yoshligidan boshlab ijtimoiy hodisalarni to'g'ri tushuntirish orqali tarbiyalash, politsiyaga nisbatan ijobiy munosabatni shakllantirish

hamda ehtimoliy va xavfli vaziyatlardan o'zini saqlashni o'rgatish zarur. Ta'kidlab o'tiladiki, kursni o'tagan bolada kelgusida jinoyatchi yoki jabrlanuvchi bo'lish imkoniyatlari kamayadi.

AQSHda jinoyatlarning oldini olish faoliyatining uchta modeli tashkil qilingan:

- 1) jamoat tashkilotlarining modeli;
- 2) individ xavfsizligi modeli;
- 3) atrof-muhit orqali ta'sir ko'rsatish modeli.

Jinoyatlarning oldini olish dasturi federal va mahalliy darajada amalga oshiriladi. Ayrim shtatlarda huquqiy tartibotni mustahkamlashda fuqarolarning ishtiroki talonchilik jinoyati sonini 30 foizga kamayishiga yordam bergan. Tezkor-profilaktik ahamiyatdagi ma'lumotlarni yetkazganlik uchun mukofotlash usulidan foydalaniladi.

AQSH tajribasini tahlil qilgan holda, jinoyatlarning oldini olish faoliyatining yuqoridagi uch modelini mamlakatimizda qo'llash o'zini samarali natijalarini olib kelishi mumkinligini haqida fikr bildirishimiz mumkin.

Shuningdek, Buyuk Britaniyada kriminal xavfsizlikning minimal standartlari ishlab chiqilgan bo'lib, aholini politsiya bilan hamkorlikka jalb qilish usulidan keng foydalanilmoqda (patrullik qilish, jinoyat ko'proq bo'lgan tumanlarda navbatchilik va boshq.). Fransiyada "Bolalarga nisbatan zo'ravonlikning oldini olish to'g'risida"gi qonun (2007-y.) bilan bolalarga nisbatan zo'ravonlik holatlari kuzatilganda tezkorlik bilan davlat va huquqni muhofaza qiluvchi organlarga murojaat qilish lozim ekanligi belgilangan. Ushbu ma'lumotlarni bila turib huquqni muhofaza qiluvchi organlarga xabar bermagan shaxslar 3-yilgacha ozodlikdan mahrum qilinishi yoki 45 ming yevro miqdorida jarimaga solinishi mumkin. Bundan tashqari, Fransiyada bir qator ayollar yoki voyaga yetmaganlar murojaat qilishi mumkin bo'lgan markazlar mavjud bo'lib, ularga murojaat qilish uchun "3919-ishonch telefoni"ga qo'ng'iroq qilish amaliyoti mavjud. Agarda, oiladagi holat shuni talab qilsa, zo'ravonlik qurboniga tashkil etilgan uylarga borib yashash taklif qilinadi. [6; 189 b.]

Yuqoridagi xorijiy mamlakatlarning ushbu yo'nalishdagi amaliyotidan kelib chiqib, voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilayotgan jinoyatga oldini olishda jamoatchilik ko'magidan keng foydalanish hamda voyaga yetmaganlar tomonidan sodir etilgan jinoyatlar haqida alohida murojaat markazlari tashkil etish amaliyotini qo'llash o'z ijobiy samarasini beradi deb hisoblaymiz.

Shuningdek, yoshlarga mo'ljallangan maxsus huquqiy va ijtimoiy dasturlar joriy etish.

Bunda:

- Voyaga yetmaganlarning jinoyatga moyilligini kamaytirish uchun alohida qonunchilik normalari va yoshlar uchun mo'ljallangan ijtimoiy dasturlarni rivojlantirish;

- Masalan, AQSH va Britaniyadagi kabi, yoshlarning huquqiy madaniyatini oshirish va ularga psixologik yordam ko'rsatish tizimini joriy qilish;

Shuningdek, ijtimoiy va ta'lim muassasalari bilan hamkorlikni kuchaytirish.

- Maktablar, sport maktablari va akademiyalari hamda madaniy markazlar orqali yoshlarni ijtimoiy faollikka jalb qilish, ularni moddiy rag'batlantirish choralari ko'rish.

- Yoshlarning muammolarini erta aniqlash va ularga tezkor yordam ko'rsatish tizimini yo'lga qo'yishda mahalla yettiligiga aniq vazifalar belgilash.

Yana bir yo'nalish sifatida voyaga yetmaganlar o'rtasida jinoyatlarni oldini olish borasida oila va jamoatni jalb etish.

- Oila va jamoada yoshlarga bo'lgan ta'sirni kuchaytirishda ota-onalar uchun mahallalarda tegishli mutaxassislar ishtirokida "sog'lom tarbiya va huquqiy ta'lim" kurslarini tashkil qilish.

- Mahalliy jamoatlar va nodavlat tashkilotlarni jinoyatlarni oldini olishda va profilaktik ishlarida faol ishtirokini inobatga olgan holda shaffof rag'batlantirish tizimini joriy etish lozim deb hisoblaymiz.

Yuqoridagi ilmiy tahlillardan, xalqaro tajribadan kelib chiqib, xulosa qilganda, yoshlar o'rtasida bezorilik jinoyatlarini oldini olishda maxsus huquqiy mexanizmlarni ishlab chiqish, ta'lim muassasalari hamda oila, mahalla institutlari va keng jamoatchilik bilan yaqin hamkorlikni yo'lga qo'yish va tizimli davom ettirish zarurligini ko'rsatmoqda. O'zbekistonda ham ushbu tajribalarni yo'lga qo'yish va ilmiy asoslangan metodlarni qo'llagan holda voyaga yetmaganlar o'rtasida bezorilik jinoyatlarini oldini olishda muhim rol o'ynaydi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. <https://lex.uz/docs/5841063>
2. <https://stat.uz>;
3. O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi, 2006. Darslik Rustambayev M.X. – yuridik fanlar doktori, professor – XIV bob 257-bet.
4. Кудрявцев В.Н. Правовое поведение: норма и патология. М., 1982. – С.3, С. 6-9 Преступное поведение (новые исследования). Сборник научных трудов. – М., 2002.
5. Д.Каракетова Безориликнинг жиноят-хуқуқий ва криминалогик жиҳатлари Тошкент – 2021 Монография 152-153 б.
6. Гусейнов А.Б. Профилактика право нарушений несовершеннолетних за рубежом // Теория и практика общественного развития, 2010. №3. – С.186;

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOYIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/7 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog‘och ko‘chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog‘lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).